

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 800
Letna naročnina L. 1.500
Letna inozemstvo L. 2.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XI. - Štev. 21

Gorica - četrtek 21. maja 1959 - Trst

Posamezna številka L 30

Vera - podlaga moralnega reda

V polemiki z nami je slovenski tržaški dnevnik zapisal, da so »še druge morale«, ne samo krščanska. Pri tem je mislil predvsem na tako zvano marksistično moralo, ki je uradna morala v Jugoslaviji in pri vseh socialkomunistih. Poglejmo, kako je s to zadevo.

KAJ JE MORALA?

Kaj je morala? Morala je latinska beseda, ki jo po slovensko prevajamo z besedo pravica. Pomeni pa skupnost naukov o tem, kaj je v skladu s človeško vestjo in kaj ni. Človek je namreč bitje, ki svoja dejanja presoja v luči nekega zakona, ki si ga sam ni dal, temveč mu je urojen. Ta urojeni moralni zakon imenujemo naravni moralni zakon. Ta namreč velevala človeku, da mora n. pr. delati dobro in se ogibati slabega; da mora dati vsakemu svoje; da mora spoštovati tuje življenje itd. Kdo je človeku to ukazal? Živali tega zakona nimajo. Pravimo, da je to naravni moralni zakon. Zapisal pa da ga je stvarnik človeške narave, to je Bog. Dejanja, ki so v skladu s tem zakonom, imenujemo moralna, ona, ki niso v skladu, pa da so nemoralna.

Morala je torej skupek naukov, ki nam povedo, kako naj se človek obnaša, kako naj živi, kakšna naj bodo njegova dejanja, da bodo v skladu z naravnim moralnim zakonom, ki se odraslemu človeku javlja po vesti. Iz povedanega pa logično sklepamo, da moremo imeti moralo in moralni zakon samo tam, kjer imamo religijo, to je vero v neko osebo nadsvetno bitje, ki je zapisalo človeku moralni zakon v vest in postavilo obenem tudi plačilo in kazen za izpolnjevanje ali prestopanje tega zakona. Če ni Boga namreč, tudi moralnega reda ni. Msgr. Ukmar je v nekem predavanju na tržaškem radiu dejal v tem oziru takole:

VERA JE TEMELJ MORALNEGA REDA

»Naravna religija s svojimi preprostimi postavkami je prvi pogoj ter podlaga vse moralne filozofije in morale sploh. Če ne biva osebnih Bog, ostvaritelj materialnega reda, če se človek s svojim razumom in svojo prosto voljo ne razlikuje bistveno od živali, če ni posmrtnega življenja s pravičnim obračunom, potem seveda ne eksistira moralni red, ki bi bil še vreden tega imena, potem so svet in dolžnost, čednost in greh samo prazne besede. Najmodrejši je tisti, ki zna brez vsake skrupuloznosti uživati teh par dni pozemeljskega življenja. Morda se zgodi nad tem zaključkom, pa je le strogo logični zaključek za vsakogar, ki osebnega Boga ne priznava.«

Vera v osebnega Boga, v posmrtno življenje, v plačilo po smrti je torej podlaga vsakemu moralnemu redu, ki še zasluži to ime. Naravna vera ali naravna religija je podlaga naravnemu moralnemu redu. To oboje imamo pri ljudstvih, ki so še poganska ter verujejo v različne bogove. V tem stanju je približno dve tretjini človeškega rodu.

RAZODETA VERA — RAZODETA MORALA

Toda Bog se je ljudem razodel tudi osebno, nadnaravno ter s tem postal začetnik nadnaravne ali razodete religije in nadnaravne morale. Bog je namreč hotel človekovo naravno znanje podpreti in spopolniti. In tako je po svojih izrednih poslušalcih razodel rodu nekaj resnic, ki naj ga potrdijo v naravnem religioznem spoznavanju, in pridelal še nekaj takih resnic, ki so izven naravnega fizičnega reda in do katerih se ne bi mogel omenjeni človeški razum nikdar povzpeti. Pravimo jim skrivnosti. Edina res od Boga direktno razodeta vera je krščanstvo, ki nas potrjuje v naravnem spoznavanju versko moralnih načel in nam povrh še odpira pogled v nadnaravni svet božjih skrivnosti.

Ker imamo razodeto vero, imamo tudi razodeti moralni red. In to je krščanski moralni red ali krščanska morala. Njena načela so za nas prav tako trdna in sveta

kakor verske resnice, saj so skupaj s temi razodeta tudi ona.

BREZ VERE JE MORALA PRAZNA BESEDA

Kaj pa »druge morale«? Povedali smo že: Ako slone na naravni ali na razodeti veri, so to vedno res morale; ako pa nimajo temelja v veri, ne v razodeti in niti ne v naravni, potem to niso več prave morale, temveč samo skupek navodil, ki vežejo samo iz strahu pred boleznijo in pred zaporom. Če ta strah odstranimo, potem delaš lahko, kar hočeš. Morala brez vere je v isti ravni s predpisi o lepem vedenju in o modi. Držiš se jih, če ti tako kaže, lahko jih pa brez kazni tudi prestopaš. Ista je z moralno brez Boga in brez vere. Morala brez vere v Boga je prazna beseda.

Kaj so torej te »druge morale«? Prazna beseda so, posebno še je prazna beseda marksistična morala, ki sloni vsa na materializmu. Kdor količaj pazljivo bere marksistične knjige in revije, se je o tem lahko sam prepričal. Toda o tem kaj več ob drugi priliki.

Konkordat med Francijo in Vatikanom?

Ni še mogoče povedati kaj dolednejšega, a v pariških diplomatskih in političnih krogih se vztrajno širijo govorice o konkordatu med Francijo in Vatikanom. Tisk o tem zaenkrat še molči. Predsednik francoske republike, general De Gaulle, bo namreč dne 27. junija obiskal svetega očeta Janeza XXIII. in to naj bi bilo uvodno dejanje, ki bi sprožilo v tek ves mehanizem, čigar cilj bi bil podpis petega konkordata med Francijo in Vatikanom. (Dosedanji konkordati so bili podpisani leta 1516, 1801, 1813 in 1817).

Glas o nameravanem konkordatu se je pojavil že leta 1957, ko je tedanji predsednik francoske republike Coty zaprosil za avdijenco pri papežu. Prav tako je bilo o istem problemu ponovno govora med zasebnim razgovorom, ki ga je imel pred nekaj meseci francoski finančni minister Antoine Pinay s svetim očetom.

DOSEDANJI KONKORDATI

Novi konkordat naj bi torej bil po vrsti že peti.

Konkordat z dne 14. julija 1801 je bil podpisan v Parizu med pred-

stavniki Napoleona, ki je bil tedaj še prvi konzul, ter med zastopniki papeža Pija sedmega. Na podlagi tega konkordata je bila katoliška veroizpoved priznana kot »veroizpoved večine Francozov« kljub temu, da je bila prepuščena popolna svoboda za vse druge veroizpovedi. Katoliška duhovščina je bila na podlagi sporazuma podrejena samo škofom, ki jih potrdi papež, njihov ekonomski položaj pa je bil izenačen s položajem državnih nameščencev.

25. januarja 1813. je bil med Napoleonom in Pijem VII. podpisan nov konkordat, ki pa ni stopil v veljavo, ker je papež takoj preklical svoja popuščanja Napoleonu. Naslednji konkordat, podpisan leta 1817 v Rimu med Pijem VII. in Ludvikom XVIII., pa so zbornice zavrnille in ni torej nikdar imel zakonskega polnomočja.

Skratka, konkordat iz leta 1801 je bil v Franciji v veljavi do ločitve cerkve od države, ki je nastopila leta 1905. Po tem letu se je ohranil le v Alžaciji in Lotaringiji, bodisi pod nemško bodisi pod francosko upravo.

Od leta 1905. pa do danes ni

bilo praktično o novem konkordatu nikdar govora. Do leta 1940. je bil francoski katolicizem konservativna politična grupacija, ki je bila mnogokrat v sporu z različnimi antiklerikalnimi vladami, dasi je treba poudariti, da francoski antiklerikalci niso bili vedno vključeni v levico.

Nastop vichyjskega režima je nedvomno izboljšal cerkvi življenjske pogoje, toda do konkordata tudi tedaj ni prišlo.

FRANCOSKI KATOLIČANI IN KATOLIŠKE SOLE

Francoski katolicizem je izšel iz druge svetovne vojne globoko prenovljen. Antifašizem, zagovarjanje delavskih pravic, jasnejši pogledi na probleme kolonialnih ljudstev in končno obramba vseevropskih idealov so najznačilnejše poteze političnega katolicizma, ki se je rodil v tragičnih letih 1940-45. Kot je pravilno ugotovil Maurice Duverger v časopisu »Le Monde«, je katoliški dnevnik »La Croix« mnogokrat bolj levičarski od samega socialističnega »Le populaire«.

Le na enem področju se francoski katoličani ne morejo strinjati z drugimi strankami demokratične leve: to je področje zasebnega (to je katoliškega) šolstva, do katerega mora zavzeti država posebno stališče.

Podpis konkordata med Francijo in Sveto stolico bo moral neizbežno preko tega kamna spotike. Zato se nam zdi primerno, da na tem mestu osvežimo ves problem.

Dandanes je ta kočljiva zadeva prepuščena znanemu »Barangeovemu zakonu« iz leta 1951. Ta zakon je bil izglasovan za vlade, v kateri so sodelovale tele stranke: radikalna, MRP, Demokratična in Socialistična zveza odpora ter Plevanova desničarska skupina. V o ni vladi je šlo od odkrite podpore za novo reformo do nenaspotovanja s strani radikalov in desnice. Ni slučaj, da se problem šolstva ponovno pojavlja danes, ko ima Francija spet sredinsko-desničarsko vlado, slonečo na De Gaulleovi UNR, MRP in na neodvisnih.

Tudi danes so, kot leta 1951, nasprotniki nove reforme socialisti in komunisti. Neki dober poznavalec francoskih razmer je zapisal, da je »zanje laičnost ena redkih stvari, kjer imajo še svoje stalne in malone doktrinalne pozicije«. (Dasi je treba pripomniti, da Guy Mollet nikakor ni nikakšen bорец za laičnost.)

Barangeov zakon ni bil revolucionaren. Šlo je v bistvu za serijo podpor zasebnim kot državnim šolskim ustanovam, katerih delovanje je bilo precej zapleteno. Laična opozicija je sicer temu zakonu nasprotovala, končno pa se je vdala »pro bono rei publicae«. Zakon je veljal za značilno potezo četrte republike; ni bil najboljši, vsekakor pa znošen.

Če bo torej prišlo do konkordata med Francijo in Vatikanom, je treba predvidevati tudi načrt za podporo zasebnim šolam.

Dullesovo zdravje se slabša

Zdravje bivšega zunanjega ministra ZDA Foster Dullesa se vidno slabša. Zavratna bolezen gre neizprosno svojo pot. Zadnje dni so časopisi že poročali, da je v agoniji. Vendar se zdi, da bo morda živel še kak teden.

Potek konference v Ženevi

Prvo obdobje ženevske konference štirih zunanjih ministrov ni v bistvu prineslo nič novega. Potem ko so s kompromisom zadnji trenutek rešili spor o konferenčni mizi ter o nemškima zastopstvom, so s skoro triurno zamudo otvorili prvi sestanek. Spor zaradi mize so odstranili tako, da so zahodnjaki popustili Gromiku, naj si izbere takšno mizo kot hoče, o odposlancih Vzhodne in Zahodne Nemčije pa so se domenili, da se bodo udeleževali sej štirih ministrov kot svetovalci in ne kot enakovredni člani, kakor so zahtevali Sovjeti. Ta sovjetski maneuver, ki je težil za tem, da zahodne sile dejanski priznajo vzhodno-nemško državo, so trije zahodni ministri odločno zavrnilli ter bili pripravljeni vrniti se domov, če bi Gromiko še trdovratno vztrajal pri svojih zahtevih.

Zaradi teh zvrtih sovjetskih kapric so bili najbolj prizadeti mizarji, ki so morali zadnji trenutek pripraviti ustrezno okroglo mizo, medtem ko niso tehniki niti utegnili nastaviti zvočnikov, tako da so morali tolmači vpiti iz svojega kota v sejni dvorani, če so jih ministri hoteli slišati.

Začetno sejo ženevske konference je otvoril generalni tajnik Združenih narodov Hammarskjöld, ki je vse prisotne pozdravil ter dejal, da so ZN pripravljene jim iti na roko z vsemi sredstvi v njihovih prizadevanjih za mirno rešitev spornih problemov. — Toda komaj so prve težave odstranili, je prišel sovjetski minister Gromiko na dan z zahtevo po razširitvi konference z udeležbo Poljske in Češkoslovaške. Sovjetom gre pač zato, da zberejo k zeleni mizi čimveč ljudi iz propagandnih razlogov in tako praktično onemogočijo vsak sporazum. Zahodnjaki so odgovorili, da se bo o udeležbi ostalih držav sklepalo sproti, ko bodo na dnevnem redu konference vprašanja, ki se jih direktno tičejo.

Konferenca se je tako začela z odkritim nesoglasjem in ne v dušnem zadržanju, kakor se je pogosto dogajalo v preteklosti. To

je pa končno le pozitivno dejstvo, ker tako obe strani vesta, pri čem sta; tudi za javno mnenje je boljše, ker si tako ne more ustvariti prevelikih nad in iluzij, ki se skoro nikdar ne uresničijo.

ZAHODNI NACRT ZA MIR 1959

Potem ko so štirje zunanji ministri premostili začetne težave ter prečitali svoje uvodne programske govore, so se lotili bistvenega dela konference, ki je, najti izhod iz zamotanega mednarodnega položaja, ki ga je Hruščev z berlinsko krizo kritično zaostril. Na dnevnem redu so v prvi vrsti Berlin, vprašanje nemške združitve ter varnost in z njo povezana razorožitev.

Za rešitev vseh teh problemov so zahodni zavezniki sestavili skupen načrt, ki ga je na četrtkovnem zasedanju razložil ameriški zunanji minister Herter. Ta načrt, ki je znan tudi pod imenom Package plan, se sedaj uradno imenuje »Zahodni načrt za mir 1959«. Obsega štiri dele, odgovarjajoče štirim obdobjem za njegovo praktično izvedbo:

1. Zahodni in vzhodni del Berlina naj se upravno in politično združita podčasnim nadzorom štirih velesil in dokler ne postane zopet prestolnica združene Nemčije;

2. v drugem obdobju naj vse-nemški odbor preuči vse možnosti in pogoje za združitev obeh Nemčij ter nato pripravi volitve za skupno ustavodajno skupščino;

3. ustavodajna skupščina naj pripravi in odobri novo ustavo ter določi vlado, ki naj podpiše mirovno pogodbo;

4. mirovna pogajanja ter podpis mirovne pogodbe z vsemi prizadetimi državami.

Po tem zahodnem načrtu naj si Nemčija sama izbere zaveznike, to je naj pristopi k Atlantskemu ali Varšavskemu paktu ali k nobenemu.

Herter je tudi dejal, da bi se o začasni ureditvi Berlina lahko sporazumeli že na tej konferenci, za rešitev ostalih problemov pa bi skrbel poseben odbor štirih velesil, ki bi stalno zasedal pri Združenih narodih.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Praznik 13. maja v Alžiru

Lani so dne 13. maja francoski nacionalisti v Alžiru začeli svojo znamenito revolucijo, ki je brez prelivanja krvi privedla na oblast gen. De Gaulle. V enem letu se je zaradi tega v Franciji veliko spremenilo. Iz 4. se je rodila 5. francoska republika, ki ji načeljuje ravno gen. De Gaulle, ki so ga hoteli imeti na oblasti nacionalisti dne 13. maja 1958. Toda kot je pokazal letošnji 13. maj, so nacionalisti nad De Gaulleom globoko razočarani. Namesto da bi mu ob stoletnici pripravili slično proslavo kot lani ta čas, so z vsemi silami bojkotirali vse proslave in vrgli med ljudi krilatice, da se nihče ne sme proslav udeležiti, temveč ostati doma v znak žalosti. Tudi zastav da ne smejo ljudje razobesiti. Tako smo prisostvovali

čudnemu pojavu, da so po enem letu nosili po Alžiru transparente z napisom: Smrt De Gaulle! tisti ljudje, ki so lani vpili: Vive general De Gaulle! Kakih hujših izgredov pa ni bilo, četudi so se o blasti bale, da bi kake prevroče glave utegnile kaj hudega napraviti.

Jasno je, da nacionalistom ni pogodu pomirjevalna politika, ki jo De Gaulle vodi do alžirskih nacionalistov. General se pa na svoji poti ne pusti motiti od nikogar. Zato je prav te dni pomilostil nekaj na smrt obsojenih Alžircev. V odgovor je alžirska osvobodilna fronta izpustila 15 francoskih ujetnikov. — Tako ravnanje je gotovo dosti bolj na mestu kakor vpitje vročevrtnih šovinistov.

NAŠ TEDEN V CERKVI

24.5. nedelja, 1. pobinkošna: presv. Trojica, Marija Pomočnica
 25.5. ponedeljek: sv. Gregorij VII., p.; sv. Urban I., p. m.
 26.5. torek: sv. Filip Neri, spozn.
 27.5. sredo: sv. Beda Castiljivi, spozn.
 28.5. četrtek: Presv. Rešnje Telo, zapov. pr.
 29.5. petek: Marija Srednica milosti
 30.5. sobota: sv. Ferdinand, kralj

SV. GREGORIJ VII. (1020-1085) spada nesporno med največje papeže. Cerkev je vodil 12 let. To so bila leta trdega boja in napora: za nemadežnost, edinost in svobodo Cerkve. Pač je umrl v begunstvu, a kot zmagovalček.

Pred Leonom Velikim je klonil divji A-

Praznik presvete Trojice

Praznik presvete Trojice je pomemben krščanski praznik. Spominja nas na božje bistvo, na tri božje osebe. — Le malo je ljudi, tudi vernih, ki v molitvi pomislijo in se zavedajo, kadar častijo Boga, koga pravzaprav molijo in koga častijo. Malo je takih, ki se v molitvi in življenju dejansko zavedajo, da Bog ni ena sama oseba, ampak da so v Bogu tri božje osebe. Od vekomaj je bilo tako in na veke ostane tako. Bog je namreč več in nespremenljiv, neustvarjen, neumrljiv in vedno enak. V Bogu so torej od vekov na veke tri božje osebe: Oče, Sin in Sveti Duh. Vse tri so Bog, vse tri so neskončne in neskončno popolne; vse tri večne in nespremenljive; vse tri imajo eno in isto božjo naravo, vse tri so enega božjega bivanja. Nobena med njimi ni večja in nobena ni manjša, nobena bolj odlična in nobena manj odlična, nobena popolnejša in nobena manj popolna, nobena starejša in nobena mlajša, nobena močnejša in nobena šibkejša, nobena bolj mogočna in nobena manj mogočna, nobena višja in nobena nižja, nobena bolj božja in nobena manj božja. Vse tri so enakovredne, vse

trije enako božje, mogočne in svete. Vse tri so tesno združene in neločljivo povezane v isti neskončni božji naravi in v popolni ter neomajni medsebojni ljubezni. Tri božje osebe — en sam Bog. Kakšna skrivnost! Kako velika, kako visoka in globoka in nedoumljiva skrivnost! Krščanska vera je polna skrivnosti. Skrivnost presvete Trojice je med vsemi najvišja in najgloblja. Naš razum te resnice nikoli ne more doumeti. Sele v nebesih se nam bo razodela. Na tem svetu smo pa dolžni in prisiljeni pritrditi ver in nadnaravnemu razodetju. Kdor ne verjame, da so v Bogu tri božje osebe, tak človek je krivoverec, za katerega ni rešitve. Četudi namreč nihče od nas ne vidi niti Boga niti božjih oseb, vendar je ta resnica — resnica o troedinem Bogu — nadvse trdna in neizpodbitna. Njegov izvor je namreč nezmotljiv in nevarljivo božje razodetje. To resnico je razodel sam Bog. Njene priče in zagotovilo so pa božji Učenik, apostoli, ustno izročilo in sv. Cerkev. Skrivnostna resnica presvete Trojice je shranjena v sv. pismu in v živi veri svete Cerkve. Zatorej je vsak dvom izključen.

Imejmo in ohranimo trdno vero v Troedinega Boga!

tri so enako božje, mogočne in svete. Vse tri so tesno združene in neločljivo povezane v isti neskončni božji naravi in v popolni ter neomajni medsebojni ljubezni.

Tri božje osebe — en sam Bog. Kakšna skrivnost! Kako velika, kako visoka in globoka in nedoumljiva skrivnost! Krščanska vera je polna skrivnosti. Skrivnost presvete Trojice je med vsemi najvišja in najgloblja. Naš razum te resnice nikoli ne more doumeti. Sele v nebesih se nam bo razodela. Na tem svetu smo pa dolžni in prisiljeni pritrditi ver in nadnaravnemu razodetju. Kdor ne verjame, da so v Bogu tri božje osebe, tak človek je krivoverec, za katerega ni rešitve. Četudi namreč nihče od nas ne vidi niti Boga niti božjih oseb, vendar je ta resnica — resnica o troedinem Bogu — nadvse trdna in neizpodbitna. Njegov izvor je namreč nezmotljiv in nevarljivo božje razodetje. To resnico je razodel sam Bog. Njene priče in zagotovilo so pa božji Učenik, apostoli, ustno izročilo in sv. Cerkev. Skrivnostna resnica presvete Trojice je shranjena v sv. pismu in v živi veri svete Cerkve. Zatorej je vsak dvom izključen.

Imejmo in ohranimo trdno vero v Troedinega Boga!

Odpustki za darovalce krvi

Nadškof kanadske škofije Moncton je izdal poseben dekret, s katerim v moči kanonskega prava in posebnih pooblastil Apostolske Penitenziarije, daje vsem, ki dajo v duhu krščanske ljubezni svojo kri za bolnike in ranjene odpustek 200 dni. In to za dobo treh let. Nadškof je hotel tako spodbuditi svoje vernike k pohvalnemu karitativnemu delu odstopiti del lastne krvi za tiste, ki so v potrebi po krvi, bolniki in ranjeni.

Avstrijska škofijska konferenca

Malo pred velikonočnimi prazniki so imeli svojo konferenco avstrijski škofje pod predsedstvom dunajskega kardinala Königa. Zaključno obvestilo o konferenci govori o veselju, ki ga je vzbudilo naznanilo papeža Janeza XXIII., da misli sklicati svetovni koncil. Poleg drugih problemov so študirali tudi problem odškodnine, ki jo je utrpela katoliška Cerkev pod nacističnim režimom v Avstriji, kakor tudi težki problem filmov, ki se v Avstriji še posebej kaže posebne narave. S konferenco so škofje poslali zagrebškemu nadškofu kardinalu Štepcu poseben brzojav s čestitkami.

Nove cerkve v Braziliji

Posebna komisija, ki vodi zidanje nove brazilske prestolnice Brasília, je določila tudi graditve raznih župnih cerkev z vsemi potrebnimi stambenimi in zgradbami za zadovoljivo dušnopastirsko delo. Pristojnim cerkvenim oblastem so poklonili 22 stavbšč za enako število župnij. Krajevni škof bo nekaj župnij izročil redovnikom, druge bodo vodili svetni duhovniki.

Vredno posnemanje

Med raznimi športnimi organizacijami v Avstriji in med katoliškim episkopatom je prišlo do posebnega dogovora, v moči katerega se nobeno nedeljo in noben zapovedan praznik ne bodo začele tekme ali druge športne prireditve pred 10. uro, da bo tako športnikom dana prilika izpolniti verske dolžnosti. Dunajski nadškof kardinal König pa je ustanovil poseben

urad, katerega naloga je zanimati se za vse športne probleme, ki zanimajo Cerkev in katoliški nauk.

Idealni ljudje

Skoro 600 mladih ljudi se je v preteklem letu v filadelfijski nadškofiji odločilo za duhovniško ali redovniško življenje. Od teh je 267 duhovniških ali redovniških poklicev, 292 pa ženskih redovniških poklicev.

Razstava redovnih poklicev v Angliji

Posebno razstavo o redovnih poklicih že deset let vsako leto prireajo v Manchester v Angliji, na kateri sodeluje nad 100 različnih redovnih družb in kongregacij. Namen te razstave je pokazati posebnosti in metode raznih redovnih družb pri vzgojnosti lastnih članov. Vse delo vodi P. Bernard McClellon, ki trdi, da je razstava mnoge pripeljala k praktičnemu verskemu življenju in poživila v mnogih njih vero.

Srce arškega župnika gre po Franciji

Posebni relikvij, ki vsebuje srce arškega župnika sv. Janeza Vianneya, kroži po francoskih škofijah ob stoletnici njegove smrti. V pariški stolnici bo izpostavljen v počastitev vernikom v nedeljo 12. aprila.

Sv. oče je blagoslovil zakonsko zvezo svojega nečaka

Sv. oče Janez XXIII. je v soboto 16. maja v svoji privatni kapeli poročil svojega nečaka Flavio Roncallija z Marijo Galimberti. Imel je nato na novoporočence lep govor, v katerem je poudaril veliko važnost zakonske zveze, ki jo morata zakonca vedno spoštovati v dobrih in slabih okoliščinah ter ostati zvesta načelom sv. Cerkve.

Novoporočencema in svatom so pripravili v Vatikanu skromno kosilo, nakar sta odpotovala nazaj v Bergamo.

Na praznik Sv. Rešnjega Telesa bo sam sv. oče nosil v procesiji po rimskih ulicah Najsvetejši. Procesija bo šla iz cerkve

Glas misijonarja iz dežele cvetočih češenj

To je pri nas v pristaniškem mestu Onomichi, 800 km od Tokia proti zapadu. Naša obala je najbolj obdana z velikimi otoki, ki so drug od drugega oddaljeni tudi pet ur paroplovbe. V mestu stmi v nebo okoli 40-budističnih templjev in zvonik majhne ameriško-protestantske cerkvice in — stolp našega otroškega vrta. Stolp je del stavbe, je njeno pročelje. Skoraj ves sestoji iz tribarvnih oken. Sonce, ki gleda skozi nje, čudovito barva vrtčevo »vežo«. Ko smo dovršili gradnjo, so otroci prišli »v šolo« že eno uro pred začetkom, da se v barvah, zlomljenih na tleh, sončijo. Apsidna stena notranjosti ima tudi velik okenski kvadrat iz štirih barv, stenski trami so zgrajeni v obliki križa in pokriti s posebno vrsto svetlečega kamna. Naša misijonska postaja je šele v razvoju. Ne le pogani, vsak človek se opira pri svojem življenjskem delu na predsodke. Da jih vsaj nekoliko premagamo, moramo začeti z otroškim vrtcem, moderno urejenim, človečansko trdnim zasidranim v katoliški resnici. A otroški vrtec ni krotilnica. Zadnji, globlji njegov namen je, pritegniti srca odraslih. Otroci naj jih pritegnejo s svojim spremenjenim vedenjem. Tudi nam nihče ne more očitati, da otroke silimo h katekizmu. Učimo jih bivanje božjega in bivanje Jezusa in Marije, stvari torej, ki jih vsak človek lahko spozna s svojim naravnim umom iz čitanja narave in zgodovine, ako noče odtrgati pri tem srca od dejstev. In vse, kar je sicer dobrega v japonskem narodu, jim skušamo približati. Z božjo milostjo in z modrim programom smo si pridobili zaupanje pogotov.

Nad 100 otrok poseja naš otroški vrt, le eden je katoličan, sin katoliškega očeta in matere. Cez 100 otrok, dasi sta v bližini še dva pograda otroška vrta in nekoliko bolj proč državni otroški vrt, z nad 200 otroci. Katoliški otroški vrt je pač boljši od čisto naravno-človečanskega, da ne omenim socialno zločinskih komunističnih vrtcev v Sovjetskem imperiju ali na Kitajskem. A katoliški vrtec je boljše le tedaj od drugih naravno dobrih ustanov, ako njegov voditelj — misijonar ali odgovorni laik — vestno skrbi za pravilno naravno-nadnaravno funkcioniranje vzgojnega programa; dobra plača nastavljenec mora biti podlaga za njih dobro, skrbno pripravljeno delo; ako so pogani (poštenega značaja, se razume), jim je treba vsaj fundamentalno obrazložiti razliko med čisto naravnim in katoliškim vzgajanjem; jih je treba umiriti in vlti jim veselje do dela, kjer ni nič naravno dobrega in krepostnega izgubljenega, marveč ohranjenega in pridobljenega. In ker je naša misijonska postaja šele v razvoju, nam dnevno nekako zadošča kapelica v hiši, kjer bivamo; to je eno izmed naših sobic. A počasi, skoraj neopazno se naše občestvo množi.

Potem so veliki prazniki, ki naj pritegnejo oči in srce k bolj vrednemu praznovanju sv. daritve. Tedaj položimo otroške slike ob stran, prinesemo oltarno ploščo in kar spada k oltarju, in otroški vrtec je lep cerkva z indirektno svetlobo in celo s posebnim »drugonadstropnim« prostorom za pevski zbor. Skoda, da niste mogli biti prisotni pri naših obredih na večer velike sobote 1959. Kako so bili naši kristjani zbrani, kako veseli novega prostora, luči, barv, petja! Seveda vse dolgo nad otroškim vrtcem, a darovi katoličanov iz raznih dežel nam pomagajo, in tudi »solnina«, ki jo morajo otroci za vstop v otroški vrtec letno plačati. To ni dosti, ker so starši revni, a vsaj pomagajo.

Že od časov sv. Frančiška Ksaverja so Japonci znani po svoji ljubezni do vsega imenitnega; molite, prosim, k sv. Jožefu, da po njegovi priprošnji dosti darovalcev pomaga še bolj olepšati naš vrtec in zmanjšati dolgove. Revščina plaši Japonca; a ko postanejo katoličani, jo cenijo kot krščansko krepost, vsaj dekleta, ki sorazmerno v velikem številu vstopajo v redove. Morda pa jih k temu vzpodbuja delavnost katoliških redov, ki so zmogni

»Ara Coeli« poleg Campidoglia in nadaljevala proti Konstantinovemu slavoloku. Le redkokdaj so papeži osebno prisostvovali procesiji Sv. Rešnjega Telesa. Prvi je bil Benedikt XIII. leta 1724. Za njim je Pij XI. leta 1929 nesel Najsvetejši v procesiji, ki je šla le okrog trga Sv. Petra. Sedanjí sv. oče Janez XXIII. pa je že v prvih mesecih svojega vladanja pretrgal marsikatero strogo tradicijo, ne sicer zato, ker bi jih ne spoštoval, temveč le ker se hoče s svojo očetovsko ljubeznijo vedno bolj približati vsem in vsem pokazati svojo topla naklonjenost.

ostati berači po duhu, mislim, kar zadeva navezanost na bogastvo, in kljub temu graditi bolnišnice, cerkve, sirotišča, otroške vrtce, šole. Zares, ni krščanske kreposti, ki bi, pravilno pojmovana, bila o krnitev človekove osebnosti! Naš ideal je naš Gospod Jezus, ki je življenjsko dokazal možnost skladnosti vseh kreposti v popolnosti; v kolikor se Mu približamo, v toliko smo bolj osebno dovršeni. Zares, škoda da niste bili prisotni pri naših velikonočnih obredih! Kako so naši kristjani pobožno prešli Jezusa v svoje srce! Med sv. daritvijo sem »dirigiral« naš skromni pevski zbor devetih članov. Videli sem, kako so nekateri težko peli — ne od nevednosti, marveč od ginjenja. Nikoli prej še niso tega videli; poganstvo je svetlo le na površini in tu in tam včasih v določeni globini duše; in tudi zato, ker smo šele zdaj dozivali otroški vrt-cerkvico. Toda najbrž ste tudi vi zidali to čudno stavbo božjih otrok — s svojo molitvijo in žrtvijo. Hvala iz srca! Prosim lepo, ne nehajte

zidati; zdaj smo šele na začetku, in v našem pristanišču ni krščanskih ribičev, med našimi otoki biva le tu in tam kak katoličan, vsak dan pod vplivom tako vabečega, enostavnega, samoumevnega materializma, ki je jedro poganstva.

Skoraj bodo spet cvetele češnje v aprilu, češnje brez sadu, podoba poganškega življenja brez Boga. V našem mestu je 40 budističnih svetišč, njih vpliv je občuten. Na otokih se širi povojna nova vera TEN-RIKYO, cerkev nebeske modrosti, z mnogimi od krščanstva ukradenimi resnicami, z antikatališko tendenco. Naše mesto je naravno zavarovano pred tajfuni, med zadnjo vojno ni bilo bombardirano, potresov skoraj ni. Njegovih 60.000 prebivalcev skoraj ne moti življenje, gledano od zunaj. V srcu, da, v srcu so viharji, potresi, požari; ali bo imelo moči, da pride k Jezusu? Ne brez Njegove milosti: ki mu jo lahko pomagava doseči — Ti in jaz.

P. Vladimír Kos D. J., Onomichi

Koncert Marijinih pesmi v Skednju 14. junija 1959

Letos obhajamo desetletnico koncertnih nastopov s cerkveno pesmijo. Prvi je bil v Dolini 9. oktobra 1949 s sporedom Marijinih pesmi. Do tedaj so cerkveno pesem skoraj izključno izvajali v cerkvi ali kvečjem pri procesijah, vedno pa povezano le s službo božjo, nikoli pa v obliki koncerta. V Dolini je bil torej začetek. Za tem prvim koncertom so se vrstili skoraj vsako leto drugi, bodisi v cerkvi, bodisi na odru, predvsem z Marijinimi ali nabožnimi pesmimi.

Na misijonsko nedeljo, 19. oktobra 1952, pa so prvič nastopili združeni zbori, in sicer v Avditoriju. In tako je iz leta v leto stopala cerkvena pesem v širšo javnost, z nastopi posameznih ali skupnih zborov, tudi v obliki umetniške prireditve. Zadnje čase dobivajo skupni nastopi cerkvenih zborov vedno večji obseg. Dosedanji najboljše je bil pri Sv. Ivanu meseca januarja.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Slovenski pisatelj v Nemčiji

Pri založbi Kindler v Münchenu je izšel roman Slovenca Igorja Sentjurca. Roman nosi naslov »Gebet für den Mörder-Moliteva za morilca«. Igor Sentjurec je bil pisatelj že v domovini in bi moral javno nastopiti v knjigi »Novele štiri«, s katero je nastopila mlajša generacija pisateljev. Pred izidom knjige pa je Sentjurec pobežnil iz Jugoslavije in je knjiga potem izšla pod naslovom »Novele treh«. (V isti zbirki sta sodelovala tudi pisatelja Kovačič in Bohanec.) Roman obravnava zgodbo iz neuspelega madžarskega upora v letu 1956. Svičarski tednik »Die Weltwoche« je objavil o delu zelo lepo kritiko in pravi, da je to najboljši literarni prikaz iz madžarske revolucije. Sentjurec izjavlja, da pripada skupini, ki jo je v Jugoslaviji vodil Milovan Djilas.

IZ ARGENTINE

Senat Katoliške univerze v Buenos Airesu je imenoval dr. Milana Komarja za rednega profesorja na filozofski fakulteti. Čestitamo.

Akademski slikar Božidar Kramol je razstavil v marcu kolekcijo 15 oljnatih slik pri Picture Loan Society v Torontu. Razstavljeni olja so povečini pokrajine in študije sončnic.

IZ AVSTRALIJE

Iz Avstralije je dospela žalostna vest, da je dne 25. marca v Venitworth Ville pri Sydneyu nenadoma umrl zgleden krščanski mož Alojzij Hraš. Pred devetimi leti se je z družino izselil v Avstralijo, kjer si je s pridnim delom zgradil prijeten dom in si uredil krasen vrt. Kakor je bil zgleden pri delu, tako je bil zgleden tudi po lepem krščanskem življenju. Vsako nedeljo se je z vso družino udeležil slovenske sv. maše v Sydneyu. Njegova dva sinova vedno rada pomagata tako v cerkvi, kakor pri slovenskih prireditvah. Ni bilo večera, da bi se iz te zglede družine na tujem ne glasila skupna molitev rožnega venca. Že od vsega začetka je bil

naročnik Katoliškega glasa, ki ga je vedno tako težko čakal in z največjim veseljem prebiral.

Rojen je bil pred 68 leti v Borjani pri Kobaridu, kjer je imel lepo posestvo, a je raje vse izgubil, samo da je rešil vero sebi in svojim dragim. Leta 1950 je z vso družino pribežal v Italijo, od koder se je kmalu izselil v Avstralijo. Njegov pogreb je pokazal, kako je bil pokojni splošno čislani in priljubljeni ne samo pri Slovencih, temveč tudi pri domačih. Izkazali so pokojnemu zadnjo čast s tem, da so mu namenili cvetja in vence in darovali za sv. maše.

Zglednemu slovenskemu možu naj Bog podeli večni mir, tako težko prizadele družini naše iskreno sožalje.

Predpripravljalna komisija za vesoljni cerkveni zbor

Sveti oče je imenoval predpripravljalno komisijo za vesoljni cerkveni zbor. Predsednik komisije je kardinal Tardini, papežev državni tajnik. Člani komisije so tajniki posebnih kongregacij. Komisija ima nalogo, da naveže stike s škofi in pripravi potrebno gradivo, ki ga bo potem vzela v pretes pripravljalna komisija vesoljnega cerkvenega zbora.

Marijino romanje po Italiji

Nedavno se je začelo veliko romanje kipa Fatimske Matere božje po Italiji. Obiskalo bo 92 mest. Romanje Marijinega kipa bo trajalo pet mesecev. Pred njim bodo 13. septembra zaključili v Cataniji na Siciliji italijanski narodni evharistični kongres in posvetili Italijo Marijinemu Srcu. Kip Fatimske Marije je isti, ki je naredil pot okrog sveta.

Posvetitev Portugalske

Preteklo nedeljo se je portugalski narod posvetil Kristusu Kralju. Ob tej priliki je bil blagoslovljen ogromen kip Kristusa Kralja nad libzonskim zalivom. Pri posvetitvi so bili navzoči vsi portugalski in brazilski kardinali in portugalski škofje.

O MLADINSKEM PETJU

V KG smo objavili fotografijo mladinskega zbora v Pevni, nadalje smo slišali na tržaškem radiu mladinski zbor s slov. učiteljica, ob zaključku šolskega leta upamo, da bomo na raznih šolskih prireditvah videli še ta in oni mladinski zbor. Zato objavljamo naslednji članek našega sodelavca vsem gojiteljem mladinskega petja v vzpodbudo. (Ured.)

Starogrške bajke pripovedujejo, kako je znal slovit pevec Orfej s svojo pevsko umetnostjo uročiti celo zveri, drevesa in kamne; Amfion je pomagal graditi in dograditi židovne rodne mesta Tebe tako, da je s petjem razveseljeval delavce in jim lajšal delo; Sirene so s petjem zadržale mornarje, da so umirali ob lakotni pomankanja ali se razbili ob čerih, ko hoteli k njim. To so starogrške bajke, ki so v njih tudi zrno resnice o čudoviti moči petja. Saj je slovenski človek tudi lajšal delo sebi in drugim s petjem narodnih pesmi. In delavec v delavnici ali v ne blaži teže dela z žvižganjem znanih popevk ali s petjem znanih pesmic? Občudujemo, kako oživlja koračnica vojaku moči v utrujenem organizmu. Iz prve balkanske vojne pripovedujejo, da so pri Kuvanovu srbske čete že omagovale, ko se je za njihovim hrbotom oglasila vojaška muzika z grča nad njimi ter jim vlila nove osvetoželje moči, da so premagali covračnika. Goethe pravi: »Kjer se je izčrpal govor, izpregovori glasba.« Z ljubeznijo do glasbe pa moramo zati pri mladini.

Otrok je že zelo zgodaj občutljiv za glasbo, lahko rečemo, da že v zibelki. Zato mu mati poje uspavanko, ki ga ublaži in pomiri, da zaspi. Pozneje, ko otrok dovaša, se ta možnost dojemanja ritmične petja še stopnjuje. Zato je treba, da v vsaki dobi otroku veselje do petja, v družini pojemo. Ali niso največkrat prvi spomini na lepo petje ravno oni o božične pesmice ob jaslicah? Če se bo otrok v družini navdušil za lepo petje, bo rad študiral glasbo v šoli, bo rad pel v otroškem vrtcu, v šoli in pozneje v življenju. Kadar pa otrok v družini ni nikoli

slišal lepe pesmi, nego le kletev, kvanto, grdo popevko, tak otrok tudi pozneje ne bo vžljubil petja in lepe pesmi.

Kar je družina začela, to mora šola nadaljevati. Gojiti mora v otroku veselje do petja. Različne šolske prireditve so vsled tega nujno potrebne in pedagoško koristne, ker nekako prisilijo učitelje in učence, da posvetijo pažnjo tudi petju, ki se sicer tako rado zanemarija na škodo glasbene izobrazbe in srčne vzgoje otrok, ker ne pozabimo, da lepo petje blaži mlada srca.

Tretji, ki so poklicani v tej vrsti, da sodelujejo, so naši organisti in organistije. Njim je poverjena skrb za cerkveno petje. Pri tem se največkrat omejuje na zbor odraslih, v nemar pa puste došačajočo mladino in mladinske zборе. To se jim hudo mašuje, ker pozneje nimajo pevškega naraščaja. Mladinski zbori so namreč najboljša gredica za pevski naraščaj.

Potek konference v Ženevi

(Nadaljevanje s 1. strani)

Francoski in angleški zunanji minister Couve de Murville ter Selwyn Lloyd sta se pridružila Herterjevemu izvajanju.

Zahodni načrt torej povezuje vse tri glavne probleme (Berlin, nemško združitev, evropsko varnost). Stirim obdobjem za rešitev celotnega nemškega vprašanja naj bi namreč odgovarjala štiri obdobja, v okviru katerih bi sprejeli vrsto ustreznih ukrepov za zagotovitev varnosti v Evropi. — Iz načrta je razvidno, da so zahodnjaki tudi nekaj popustili: združitev na podlagi svobodnih volitev ne zahtevajo takoj, ampak po prehodnem obdobju dveh let in pol.

SOVJETSKI NAČRT

V petek pa je predložil na ženevski konferenci Andrej Gromiko sovjetski načrt o nemški mirovni pogodbi ter pri tem ponovil že znane zahteve. Nasprotno od zahodnjakov niso Sovjeti niti za las spremenili svojega zadržanja, kajti njihov načrt je dobesedna ponovitev predlogov v noti od 10. januarja t. l. in sicer:

1. Zahodni Berlin naj postane »svobodno mesto«;
2. Takojšen podpis mirovne pogodbe z obema Nemčijama;
3. Obe Nemčiji morata izstopiti iz Atlantskega odnosno iz Varšavskega pakta.

Združitev Vzhodne in Zahodne Nemčije prepuščajo Nemcem samim, ki naj si tudi izberejo obliko in način združitve. To je kakor reči, da ne marujejo nemške združitve. Na ta način bi hoteli zahodnjake prisiliti k diplomatskemu

Kdor hoče kdaj imeti sadno drevje, mora skrbeti za sadike. Isto velja pri petju. Organisti, gojite zato mladinske zборе!

Otroku je še vedno najbližja narodna pesem. S to je treba pri mladinskih zbora začeti, z njo pozneje nadaljevati, da jo bodo mlade generacije vžljubile. Le tako se bomo rešili tuje navlake, ki sili med nas preko radia in televizije. Če se bo še kaj dolgo glasila »Piove, piove«, bo nastala pouden. Poleg narodnih pesmi imamo Slovenci danes obilo tudi umetnih pesmi za vse okuse. V tem oziru smo tako bogati kakor malokateri drug narod. Nekoč smo bili na romanju. Po poti, ki ni bila ravno kratka, so romarji v korieri ves čas peli, pobožne in narodne, a vedno nove. Začudil se je eden navzočih: »Glej te ljudi, koliko pesmi znajo! Nikoli jim ne zmanjkajo.« Seveda, od mladeža so peli, zato znajo in jim nikoli ni dolgčas, nikoli niso žalostni.

Na delo tedaj, da bomo imeli veliko in dobrih mladinskih zborov! F.V.

priznanju režima v Vzhodni Nemčiji in tako odpreti mednarodnemu komunizmu vrata še v Zahodno Nemčijo in dalje na zahod. V bistvu Sovjeti hočejo priznanje sedanjega statusa de facto z malekostnimi spremembami v svoj prid (Berlin n. pr.).

Zahod želi nemško združitev in svobodo; v tem smislu so tudi sestavili načrt, ki je pa na žalost v diametralnem nasprotju z namenimi Sovjetske zveze, ki hoče najprej izriniti zahodne zavezničke iz Berlina ter ovekovečiti z mednarodno mirovno pogodbo razdelitev Nemčije. Njen cilj je še najprej usidрати se v Vzhodni Nemčiji ter od tu dalje prodirati v Evropo.

Demonstracije v Zagrebu

Z Dunaja poročajo, da so na Hrvaškem izbruhnili med dijaki hudi neredi, ki so zahtevali eno smrtno žrtev in okrog 30 ranjenih. Nad tri tisoč dijakov je v Zagrebu uprizorilo na trgu pred županovstvom demonstracijo zaradi slabe in nezadostne hrane po dijaških kuhinjah. Dijaško kuhinjo so pred meseci odprli v zagrebškem predmestju in iz dneva v dan se je v njej hrana slabšala. Primanjkovalo je kruha, mesa in maščob. V Frankopanski ulici so se dijaki zbrali v povorki in glasno vzklikali: »Živel Tito, živel Bakarič, lačni smo in hočemo kruha!«

Delegacija študentov je nato odšla k predsedniku hrvaške republike Bakariču, ki pa je ni hotel sprejeti. Sprejel jih je župan Harljevič, ki jih je hotel pomiriti s tem, da jih je pozval, naj se vrnejo domov in naj ne delajo nepotrebnih demon-

Zahodna odposlanstva so bila nekoliko razočarana nad nespremenjenimi predlogi sovjetskega ministra. Ko so časnikarji spraševali njegovega namestnika, zakaj niso svojega januarskega načrta malo spremenili, je dejal: »Zakaj bi ga morali spremeniti? Nam se zdi tako popoln, da je škoda zamenjati eno samo vejico.«

Potem ko sta obe strani povedali, kaj mislita, ni ostalo drugege kot dati odposlanstvom malo odmora. Zato so v soboto in nedeljo imeli ministri počitnice, ki so jih vsak po svoje preživeli. — Zunanji minister Herter je prišel v Rim razgovarjat se o morebitni udeležbi Italije na konferenci, če bi Sovjeti vztrajali pri Poljski in Češkoslovaški. Francoz Couve de Murville je šel malo domov v Pariz, kjer se je najbrž sestal z gen. De Gaullem, Selwyn Lloyd pa je šel po svoji stari navadi ribarit v Ženevsko jezero.

V ponedeljek so ministri spet začeli z delom.

Kralj Pavel v Rimu

V torek je došel na uradni obisk v Rim grški kralj Pavel s svojo soprogo Frideriko. Dospel je po morju z okopno ladjo Agamemnon ter se izkrcal v Neaplju. Od tu dalje je potoval s predsedniškim vlakom. V Rimu so kralja Pavla sprejeli s kraljevskimi častmi. Njegov obisk ima namen utrditi prijateljske vezi, ki so se po vojni začele spletati med grško in italijansko državo.

Tudi to potovanje moramo z veseljem pozdraviti, ker bo pomagalo, da se izbrise spomin na sramotni napad na Grčijo, ki ga je napravil Mussolini leta 1940.

moremo tega storiti. Iz povedanega pa lahko vidite, da bi demokracija morala biti vlada ljudstva za ljudstvo, kakor se je izrazil ameriški predsednik Lincoln. Toda kaj je »ljudstvo«, kako naj ljudstvo voli svoje zastopnike, kako naj ti zastopniki skrbijo za ljudski blagor, v čem obstoji ta skupni blagor itd., vse to so stvari, kjer se ljudje ne ujemajo. Zato drugače pojmuje demokracijo mi katoličani, drugače jo pojmujejo socialisti in komunisti, drugače liberalci. Da se človek znajde v tem labirintu »demokracije«, mora gledati ne samo na ime demokracija, temveč še bolj na prilastek, ki ime spremlja: krščanska demokracija, socialna demokracija, ljudska demokracija, liberalna demokracija itd. Prilastek pravzaprav pove, za kakšno obliko vlade gre.

Razvrednotenje Stalina

Novi 40. zvezek Velike sovjetske enciklopedije je izšel z dveletno zamudo. V njem je objavljen nepodpisan članek o Stalinu, dasi so vsi prispevki v enciklopediji podpisani. V prejšnji izdaji je bilo Stalinu posvečenih celih 97 strani, tokrat pa samo 5 strani. Pisec šteje Stalinu v dobro, da se je boril proti trockizmu in sploh proti revizionizmu, obsoja pa Stalina zaradi tega, ker da je zaupal »sovražnikom ljudstva« Jagodi, Jezevu in Berji ter da je čisto napačno vrednotil svetovno politiko ob izbruhu druge svetovne vojne. Najbolj pa se je Stalin zmotil pri vrednotenju pakta s hitlerjevsko Nemčijo. Zaključuje pa se članek z ugotovitvijo, da je »stalinizem« iznajdba sovražnikov komunizma in kdor se bori proti »stalinizmu«, se bori proti marksizmu in leninizmu.

Kongres nemških katoliških mož

Koncem aprila so imeli v Fuldi v Nemčiji kongres katoliških mož. Razpravljali so o vlogi očeta v današnji dobi. Uvodni govor je imel jezuit pater David, ki je poudaril, da kadar javno in politično življenje izgubi čut spoštovanja do očetovske avtoritete, izgine v družbi vsako pojmovanje duhovne sile in oblasti, s tem pa nastane nevarnost za pravo demokracijo.

Radio Trst A

od 24. do 30. maja 1959

Nedelja: 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 12.00 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... — 15.40 Vokalni kvartet iz Ljubljane. — 17.00 NIC POSEBNEGA, igra v treh dej.; igrajo člani RO. — 21.00 Pesniki in njih stvaritve. — 22.10 Mala antologija slovenske vokalne glasbe. — 22.30 Schumann: Simfonične etude, op. 13.

Ponedeljek: 14.30 Teden v svetu. — 18.10 Koncert organistke Mile Modestove. — 18.35 Vokalni kvintet Zarja. — 19.00 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. — 20.30 G. Verdi: LOMBARDIJC V PRVI KRIZARSKI VOJNI, opera v štirih dej.

Torek: 18.00 Z začarani police. — 18.10 Simfonični koncert orkestra zagrebškega radia. — 19.00 Utrinki iz znanosti in tehnike. — 21.00 Obletnica tedna - »150-letnica smrti F. J. Haydna«, napisal Pavle Merku. — 21.30 Operetna glasba. — 22.00 Umetnost in življenje - »Tretja biennala sodobnih italijanskih vrezov«. — 22.15 Ravnikovi in Lipovškovi samospevi. — 22.30 Mendelssohn: Trio št. 1 v d molu, opus 49.

Sreda: 18.00 Radijska univerza - L. Volpicelli: Poklicna usmeritev (18) »Kaj vse potrebuje šola«. — 18.10 Paganini: Koncert št. 4 v D Duru za zolinlo in orkester. — 19.00 Zdravstvena oddaja. — 20.30 Igra kvintet Avsenik. — 21.00 KOVARSTVO IN LJUBEZEN, žaloigra v petih dej.; igrajo člani RO.

Četrtek: 9.00 Mozart: Kvartet za godala v G Duru, K 387. — 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 15.00 Musorgski: Slike z razstave. — 16.00 Oddaja za najmlajše - V DOLINI KRALJEV; igrajo člani RO. — 18.00 Lirika - »Procesija se vije preko polja«, sestavljal Jože Peterlin. — 18.15 Cajkovski: Simfonija št. 4 v f molu, op. 36. — 19.00 Sola in vzgoja - Vzgojna posvetovalnica, ureja Ivan Theuerschuh. — 21.00 VZGLEDEN MOŽ, igra v štirih dej.; igrajo člani RO.

Petek: 18.00 Radijska univerza - msgr. Jakob Ukmar: Problem ločitve zakona po kanonskem pravu: (11) »Začetek, potek in konec zakonske pravde«. — 19.00 Širimo obzorja. — 21.00 Umetnost in predvide v Trstu. — 22.00 Znanost in tehnika - Miran Pavlin: »Les kot surovina kemijske industrije«. — 22.15 Koncert sopranistke Ileana Bratuzeve, pri klavirju Gojmir Demšar.

Sobota: 16.00 Novelist tedna. — 16.20 Veseli Dolinski trio. — 17.30 Velika dela slavnih mojstrov. — 18.00 Oddaja za najmlajše. — 19.00 Sestanek s poslušalkami - ureja Marjana Prepeluh. — 20.40 Zbor Slovenske filharmonije. — 21.00 NAS PRAV, radijska igra; igrajo člani RO.

Onečaščenje

na svetem kraju

Med našimi božjimi potmi je za nas primorice najljubša in tudi najbolj dopolna Sv. gora pri Gorici. Kdor je kdaj v preteklih letih bil na Sv. gori, lahko ugotovil, da ljudje prav tako radi romajo k svetogorski M.B. kakor nekda. Tudi iz Italije so številni ljudje bili na Sv. gori s prepustnicami in še bolj številni imajo namen to poletje poromati na Sv. goro. Zato smo mi vsi zadovoljni, ko smo slišali in brali, da se je tudi oblast v Solkanu ganila in opremila nekdanje zavetišče na Sv. gori in popravila pot. Tudi v našem časopisu smo o tem z veseljem poročali. Sedaj pa moramo s toliko večjo žalostjo zapisati nekaj povsem drugačnega: o skrunjenju Svete gore, ki ga je organizirala oblast iz Solkana. Romarji, ki so se zadnje tedne bili na Sv. gori, so namreč prinesli vest, da so obnovljeno gostišče na Sv. gori sprejemili v plesišče. Stvar je takale: Neko združenje iz Solkana je v soboto 9. maja zvečer priredilo izlet na »Skalnico«, ki ni nič drugega nego Sveta gora sama, in v tamkajšnjem gostišču po skupni večerji priredilo ples, ki se je zavlekel do pol šestih jutraj, kar je nečedna družba vendarle zapustila sveti kraj.

Zanimivo je tudi to, da je avtobusno podjetje isti dan zatrjevalo romarjem, da ne more na »Skalnico«, čes da je pot slaba. Zvečer za prevoz plesalcev ni bila slaba. Saj so se pripeljali kar z velikim avtobusom in še s šestimi drugimi avti ter se vračali drugo jutro po isti »pokvarjeni in neuporabni« poti nazaj v Solkan.

Očitno hočejo »neki ljudje« oskrbeti sveti kraj in ga spremeniti v kraj boga, toda da so tudi brez soli in brez pameti, pa nismo mislili. Njih želja je, napraviti iz Sv. gore ali Skalnice, kot jo oni imenujejo, privlačno točko za tujce. Toda kateri hudč jim je vdahnul misel doseči to s plesi na Sv. gori? — Prepričani smo, da je še kdo v Sloveniji, ki ima kaj pameti in volje v glavi, da bo tako sramoto prenehal enkrat za vselej.

Pet let Slovenske kulturne akcije

Oddaljenost od tistih mesecev, v katerih je v Buenos Airesu nastala Slovenska kulturna akcija, je danes že tolikšna, da moremo reči: bila je kritična doba za naše kulturno življenje v tujini; morda je bil to zadnji trenutek, da se taka organizacija ustanovi. Sredobežne sile so naraščale, stiki med posameznimi kulturnimi delavci so bili največ slučajnostni; pisatelji in znanstveniki so tožili, da ni možnosti za objavo; »Vrednote« kot kulturna revija niso našle prav številnih odzivov in zmanjkalo jim je trdnega zaledja; smrt dveh najvplivnejših znanstvenih osebnosti, prelato Turk in Odarja, je odvzela oporo prizadevanjem Delovnega občestva za Slovenski katoliški inštitut in Slovenskega kulturnega sveta; mnenje, da je edino potrebno vzgojno in prosvetno delo in da ni možnosti ne moči ne potrebe za višje kulturne stvaritve, je postajalo vedno bolj glasno in prepričevalno. Zdelo se je, da bo naša idejno usmerjena in opredeljena emigracija z močnim odstotkom izobraženstva ostala pri nekaterih pevskih zbora in igralških družinah, v katerih bo živa težnja po kvaliteti. V celotnem sklopu slovenstva pa naj bi na zunaj ostali brez veljave, prav na področju, kjer je predvsem odprta možnost za tekmo, pobude, razgovor, kritiko — na kulturnem.

Ustanovitelji Kulturne akcije so imeli drugačne poglede. Danes jim morajo dati prav tudi tisti, ki so drugače mislili, ki so stali ob strani ali se predajali dvomom. Plodovi petih let imajo svojo težo.

Izkazalo se je, da je organiziranje kulturnega dela potrebna, da je povezava kul-

turnih delavcev plodovita. Ustvarjalcem ne manjkajo ne pobude ne možnosti objavljanja. Tudi tisti, ki ostajajo izven sklopa Kulturne akcije, so deležni njenega ugodnega vpliva: težnja po dvigu, vretja novih idej in možnosti; tudi iz njenih napak in pomanjkljivosti se morejo učiti.

Kot dejstvo — presenetljivo le za kakšnega boleznega pesimista — je treba ugotoviti, da se živi sok krščanstva pretaka po umetninah naših ustvarjalcev in da so katoliške ideje prisotne v sodbah in nazorih naših esejistov in kritikov. Najboljša tradicija, ki je doma skušala zajeziti, se prosto nadaljuje med nami, a deloma tako poglabljena in prenovljena, da govori kritika o prvem katoliškem romanu, o novi stopnji religiozne lirike in likovne umetnosti, kot raste v krogu Kulturne akcije. Tam pa, kjer ne gre za izrecne religiozne stvaritve, ostaja umetnostno in znanstveno prizadevanje v tistih mejah, ki jih umetnost in znanost v prid črta načelo prave svobode: dovoljeno je vse, kar ne nasprotuje resnici in ljubezni. S to svobodo, s krščanskimi vrednotami in s kvaliteto lepega dela objavljenih stvari pa vpliva Kulturna akcija tudi na razvoj doma. Nobena zavesa ni trajno tako neprodna, da ne bi proizvodni duha mogli skoznjo, in ko se to godi, je nasilje doživelo nov poraz, včasih odločilen.

Publikacije Kulturne akcije pa prihajajo tudi v knjižnice, inštitute, uredništva tujega sveta. Slovenski svet nima samo uradnih, vsiljenih zastopnikov; tujci dobre volje in odprtega zanimanja morejo slišati tudi glasnike resničnosti in resnice.

Novo izzivanje na Proseku

Kdor bi na binkoštno nedeljo popoldne šel s Proseka proti Opčinam, bi srečal veliko ljudi. Vsi veselo razpoloženi so si o betoli veliko zabave pri nogometni tekmi med starimi (poročenimi) in mladimi (samskimi) s Proseka. Naša godba je bila zaigrala nekaj komadov. Igralci obeh ekip, vsaka v drugačni obleki: eni rdeče in belo, drugi črno in belo oblečeni, fotografirali, sodnik itd. Vse je bilo kakor pri resni tekmi, ko gre za čast. Ni manjkalo napovedovalec, ki zna ljudi lepo zabavati s svojim humorjem. Govoril je po zvočniku, ki je žal bil prešibak. Ljudje so z veliko pazljivostjo sledili igri in se istočasno smejali dovtipom razlagalca. Komentator ni

lektronsko napravo za izračunavanje književnih, tehničnih in znanstvenih podatkov. Elektronski računalni stroj je sestavljen po najmodernejših tehničnih iznajdbah. Njegov magnetni »spomin« lahko registrira 20.000 decimalnih števk s hitrostjo 12.500 obratov na minuto. Elektronski računalni stroj deluje avtomatično s pomočjo navodil, ki so registrirana na magnetnem »spominu«. V eni minuti lahko izvrši 78 tisoč seštevanj ali odštevanj, poleg tega še 5000 množenj in 3700 delitev. V eni minuti lahko napravi tudi 138.000 analiz.

V Italiji deluje po raznih velikih podjetjih le 15 takih strojev, v večjem številu

Rojan

Naši prvoobhajanci so na binkoštno nedeljo doživeli svoj veliki dan, ko so se prvič srečali z Jezusom v svetem obhajilu. Mnogo ljudi je bilo priča njihove sreče. Popoldne so odločno ponovili krstne obljube, da hočejo biti vedno dobri kristjani. Dan se je zaključil s prikupno akademijo v Marijinem domu.

Ob večerih imamo šmarnice o Slomšku, ki jih ljudje z veseljem poslušajo. Pri šmarnicah vsak večer pridno sodeluje mešani zbor.

Sv. Ivan

Binkoštni praznik je v povojni dobi za številne mlade kristjane vesel dan prvega obhajila. Tudi pri nas je pri jutranji maši prvič pristopilo h Gospodovi mizi sedem dečkov in dvanajst deklic. Lepi slovesnosti je prisostvovala velika množica. Na koro je prepeval mešani zbor kot ob velikih praznikih. Mladi božji svatje so s svojim lepim vedenjem v cerkvi kazali, da razumejo resnost svetega dejanja. Po sv. maši so imeli otroci zakusko pri č. sestrah v svetoivanskem zavodu, kjer se je vršila njim na čast tudi lepa akademija.

Naša marljiva organistka prof. Marica Zupančičeva je napravila usposobljenostni izpit za poučevanje koralnega petja na konservatoriju v Bologni. — Iskreno čestitamo!

Zopet nas kvatrti dnevi kličejo:

1. k molitvi in žrtvam za svetost duhovnikov in za nove duhovniške poklice;
 2. k nabirki za Marijanišče in za semenišča.
- Pomagajte tudi vi, da ne bo zmanjkalo delavcev v vinogradu Gospodovem.

vpletal vmes nobene politike, niti ni to motilo javnega reda. Ljudje so vzklicali in ploskali kakor pri vsaki taki tekmi. Bila so zraven dekleta, žene, dečki in deklice, torej ni bilo nevarnosti za kak pretep ali kaj podobnega. Nenadoma ljudje ne slišijo več napovedovalca, gledajo proti zvočniku in zagledajo dva karabinerja pri razlagalcu. Kaj se je zgodilo? Ne sme govoriti, ker govori slovenski. Če bi govoril ali hotel govoriti italijansko, bi to lahko naprej delal, a je govoril slovenski, zato... Govoriti pri tekmi v naši mili materinščini je prepovedano po zakonu. Napovedovalec je hotel zabavati ljudi, a ljudje govorijo slovenski, zato ne bi imelo pomena nadaljevati v italijanski. Napovedovalec je umolknil.

Po mnenju varnostnih oblasti bi bili morali organizatorji izrecno prositi za dovoljenje, da bi smel komentator govoriti v slovensščini. Če bi govoril v italijanski, bi tega ne bilo treba. In to v naši vasi, ki je slovenska vas, veliko bolj slovenska kakor Trst. Ali smo Slovenci uboga para brez pravic? Ali je naš jezik manj kulturn kakor italijanski in zato bolj nevaren? Italijanska republika je v nevarnosti zaradi komunistov, ne zaradi slovenščine in, v kolikor nam je znano, Togliatti v italijanskem parlamentu govori italijanski. Ali je slovensčina dobra samo za nabiranje novih vojakov? Če je italijanska kultura dvatisočletna in če imajo Italijani toliko genijev, bi želeli, da bi tudi navadni Italijani razumeli, da ljubimo vse Italijane (saj smo kristjani), a da ne odjenjamo od svojih pravic. Zakaj dvojna mera? Ali ne plačujemo tudi mi davke, s katerimi država plačuje varnostne sile? Radi bi vedeli, kateri člen državnega zakonika prepoveduje rabo slovenščine, kakor se je zgodilo na igrišču pri Proseku. Radi bi dobili čimprej odgovor od tozadevnih javnih oblasti.

V Grljanu so odprli nov hotel

V petek 15. maja so slovesno otvorili v Grljanu nov hotel »Riviera«, ki se dviga nad obalo in kraljuje nad vsem zalivom. Med mnogimi povabljenimi so bili tudi tržaški župan Franzil, vladni generalni komisar Palamara, predsednik pokrajinske uprave dr. Gregoratti in številne druge tržaške osebnosti. Pod vodstvom predsednika družbe »Riviera Triestina« so si gostje ogledali novi hotel in park. Zlasti so bili navdušeni nad obširno teraso, ki se dviga tik nad morjem in raz katero je prekrasen razgled na Miramar in tržaški zaliv.

Identificirali so najdeno truplo v jami pri Padričah

Iskalci železa so v sredo 13. maja odkrili v 16 metrov globoki jami pri Padričah človeško okostje, ki je ležalo pod kupom odpadkov in kamenja. Gasilci so truplo privlekli na svetlo in po predmetih, ki so jih našli poleg kosti, so ugotovili, da gre za leta 1944 zginulega Jožefa Galaneta, rojenega v Istri leta 1905, uslužbenca mestnega podjetja Acegat. V septembru leta 1944 so ga neznanci tik pred hišo odpeljali in izginil je neznano kam kakor tisoč in tisoč drugih. — Ali bo po tem žalostnem odkritju Primorski dnevnik še pisal, da so mrtveci v kraških jamah le domišljija ljudstva?

ACEGAT je dobil novi elektronski stroj

Pretekli teden so pri tržaškem mestnem podjetju Acegat slovesno otvorili novo e-

pa jih imajo po raznih evropskih središčih kakor v Londonu, Stockholmu, Amsterdamu, Bruslju in Zürichu.

Veseli večer SKPD

Za preteklo soboto in nedeljo je krog mladih sodelavcev Slov. katol. prosvetnega društva iz Gorice pripravil prav prijeten in zabaven spored, ki je nudil občinstvu mnogo razvedrilja in veselega razpoloženja. Sestava sporeda, pripravljanje, nastopanje, vse to je bilo izključno delo samih mladih. Prav zato je treba njih veselje do dela ter navdušenje za vse, kar je domačega in lepega, tembolj pohvaliti. Dandanes zahajajo mladi ljudje raje v kino ali na kak drug način zapravljajo svoj čas, kot pa da bi toliko večerov žrtvovali za vaje. Zato pa so izjeme toliko bolj častne! Na sporedu so bile narodne in umetne pesmi ter razne šaljive točke in prizori, ki so občinstvu izzvali veliko smeha in dobre volje.

Velik delež je pri celotnem sporedu imel Darko Klanjšček, ki je nekatere izvajane točke tudi sam uglasbil ali priredil.

Nastopil je moški zbor iz Jazbin pod vodstvom svojega mladega dirigenta Zdravka Klanjščka. Prav lepo so pevci zapeli tri

potreba po hitrejši povezavi s centrom. Zato bodo nekatere proge podaljšali do predmestij po vzorcu velikih mest, ki imajo tako zване zunanje krožne proge. Nameravajo tudi povišati ceno voznin ob nedeljah, in sicer za 5 lir.

Tretje cepljenje proti otroški paralizi

Goriško županstvo opozarja starše otrok, ki so bili že drugič cepljeni proti otroški paralizi, naj se zgledajo na higienskem uradu v ulici Mazzini št. 7, ki je odprt vsak dan od 9. do 12. ure, da jih bodo vpisali za tretje cepljenje.

Smrt

Preteklo nedeljo so v Biljah, onstran meje, pokopali gospo Emilijo Čuk, mater č. g. dr. Alfonza Čuka, ki je zdaj profesor psihologije v benediktinskem zavodu v Latrobe v Združenih državah. Dobro ženo je spremljalo k večnemu počitku pet duhovnikov in mnogo ljudstva.

Preč. g. doktorju in vsem ostalim sorod-

SKPD »JOŽE ABRAM« V PEVMI
vabi na

PEVSKO - GLASBENI KONCERT

ki bo v soboto 23. maja ob 20.45 in v nedeljo 24. ob 17. uri v prosv. dvorani pri trgovini Mikluš.

Nastopajo:

Mešani zbor - Mladinski zbor - Goriški oktet »Planika«
pianist prof. G. Devetak - violinist R. Komavli
Pevske točke vodi pevovodja Franci Valentinčič.

VSTOPNINA: odrasli L 150 — otroci L 100

pesmi. Za svoj trud in vztrajnost zaslužijo vse priznanje. Želeli bi bilo, da bi začelo pot z vedno večjim uspehom nadaljevali. Pripomnimo naj, da je ta zbor pri nagradnem tekmovanju, ki ga je lani priredilo SKPD, odnesel I. nagrado. Nastopil je tudi že znani trio z veselimi in poskočnimi. Venček narodnih je s svojim prijetnim glasom zapel Zdravko Klanjšček. S harmoniko ga je spremljal Darko Klanjšček. Novost večera pa je bil nastop kvinteta, ki ga je občinstvo navdušeno sprejelo, saj take zasedbe na naših odrih od sedaj še nismo imeli. Pri nekaterih točkah je s petjem sodelovala Milojka. Kvintet je izvajal nekaj znanih veselih melodij, nekaj pa je bilo novih, kot n. pr. one D. Klanjščka. Povezavo sta prav posrečeno vodila Viktor in Vito.

Prav bi bilo, da bi temu prvemu nastopu kvinteta sledili še drugi in da bi nam naši mladi prosvetni delavci pripravili še marsikak vesel večer.

Preuredili bodo goriške avtobusne proge

Na eni prihodnjih sej goriškega občinskega sveta bodo razpravljali o preureditvi mestnih prog. Zahteve današnjega časa in modernizacija mesta in bližnje okolice zahtevata temeljito preureditev mestnih prog. Sedanjí vozni red je le z malenkostnimi izjemami isti, kot je bil leta 1947. V dvanajstih letih pa se je v Gorici veliko spremenilo. Vstala so nova naselja in z njimi

nikom, ki so povečini raztreseni po svetu, naše iskreno sožalje, pokojni pa večni pokoj.

Prvo sv. obhajilo na Travniku

Na binkoštno nedeljo je bila ob 9^h na Travniku lepa slovesnost prvega sv. obhajila slovenskih otrok. Kot vsako leto, se je tudi letos ob tej priložnosti zbralo v cerkvi več vernikov kot navadno. Vsakdo pač rad ob blizu podoživlja prvoobhajilno srečo malih in se pri tem v spominu vrača v oni lepi dan, ko je sam užival to srečo. To misel je, med drugimi, v svojem nagovoru pred sv. obhajilom izrazil tudi č. g. Mirko Mazora, ki je prvoobhajance pripravljaj na ta njihov veliki dan. Med sv. mašo je na koro prepeval otroški zbor, ki je s svojim lepim in ubranim petjem ustvaril še večjo prisrčnost tega lepega praznika.

Marija nas kliče!

Ta lepi naslov imajo letošnje nove šmarnice, ki jih je izdala Duhovska zveza v Gorici. Kjer jih berejo, so z njimi zadovoljni, ker tako preprosto in obenem tako zanimivo pripovedujejo o življenju Marijinem. Marsikaj je kristjan o Mariji že slišal. Vendar so nove šmarnice tako živo podane in polne tako globokih nauk za življenje, da so prav zanimive. Avtor skuša v šmarnicah povedati o Mariji to, kar je resnično dejstvo. Zato se strogo drži sv. pisma in krščanskega izročila o Ma-

riji. Opustil je razne opise, ki so plod žive fantazije pobožnih ljudi. Zato pa je navezal tem več lepih nauk in primerne razmišljanja ob raznih dogodkih iz Marijinega življenja. Primerno mesto je pri tem odkazal sv. čistosti, sv. Marijine materinstvu, a nič manj živi in delavni krščanski ljubezni, ki ostane vedno tudi v Marijinem življenju kraljica »vseh čednosti. Nekatera premišljevanja so tako lepa, da bralca prav zagrabi. Gotovo da bodo šmarnice »Marija nas kliče« ostale vedno med najlepšimi našimi šmarnicami. In ne bodo zastarele. Zelo posrečeno je avtor poskrbel, da berilo za posamezne dneve ni predolgo. Ravno primerno je.

Končno omenimo še opremo, ki je lična,

papir bel, tisk jase. Platnice so večbarvne.

Hvaležni moramo biti Duhovski zvezi, da je knjigo založila, in pisatelju, da jo je spisal.

Šolske vesti

Profesor na slovenskem učiteljsku dr. Martin Kranner je v Milanu napravil usposobljenostni izpit za telovadbo. — Isti izpit je opravila tudi prof. za žensko telovadbo gđ. Ema Saurinova. — V Bologni pa je položil usposobljenostni izpit iz matematike in fizike profesor na slovljeju v Gorici dr. Franc Močnik.

Vsem novim usposobljenim profesorjem naše čestitke.

RAZNE NOVICE

Drzni roparski podvig

V petek 15. maja zvečer so trije neznanci oboroženi z brzostrelko vdrl v upravne prostore tovarne Fiat v Turinu ter zahtevali od uslužbencev, da jim izročijo ves denar. Uradniki so pravkar urejevali ovojnice plač in tako so zlikovci odnesli osem milijonov lir. Uradniki, katerim so priskočili na pomoč še nekateri delavci, ki so bili v bližini, so skušali roparje zajeti, a se jim ni posrečilo, ker so ti vse ustraševali z brzostrelko in naglo zbežali z avtom. Doslej jih niso še zasledili.

Novo olajšave za turiste, ki potujejo v Jugoslavijo

Jugoslovanska vlada je odobrila nov ukrep glede vstopnega vizuma za v Jugoslavijo. Pri tem je prezrla najbližje sosedje in šla iskat oddaljene turiste iz Anglije, skandinavskih dežel, Južne in Severne Amerike, Azije in Afrike, katerim bo sedaj prihod v Jugoslavijo zelo olajšan. Nič več ne bodo potrebovali vizuma. V teku ene ure bodo lahko dobili na meji potrebno dovoljenje za v Jugoslavijo.

Upajmo, da se bo Jugoslavija spomnila tudi najbližjih sosedov in jim nudila slične olajšave.

Toča debela kot jajca

Iz Moskve poročajo, da je v soboto 16. maja med silnim neurjem, ki je proti večeru zajelo mesto, začela padati toča debela kot jajca. Vihar je trajal le nekaj minut, a je zadostovalo, da je povzročil veliko škodo in spremenil ulice v reke.

Otvoritev električne proge Benetke - Trst

V navzočnosti prometnega ministra Angelinija so v nedeljo 17. maja slovesno otvorili elektrificirano progo Benetke-Trst. Nova elektrificirana proga je velike važnosti za hitrejšo zvezo med obema mestoma, saj bodo vlaki pridobili od 15 do 30 minut na vožnji. Temu velikemu in potrebnemu delu bi moralo v kratkem slediti še drugo nič manj važno. Proga Trst-Benetke ima namreč 87 km samo enotirne proge, in sicer od Quarto d'Altino do Cervinjana.

Ob 9.30 je minister za promet Angelini prerazal v Mestrah tradicionalni trak ter se pripeljal v Trst ob 12.35. V Trstu je ministra sprejel župan Franzil, ki ga je obenem seznanil s problemi tržaškega mesta.

Dela za elektrifikacijo proge so trajala 18 mesecev. Začela so se v decembru leta 1957. Progo so elektrificirali le od Cervinjana dalje, ker je do tam že bila elektrificirana. Na novi progi bo vozilo osem najmodernejših električnih lokomotiv, ki lahko dosežejo brzino 140 km na uro. Na novi elektrificirani progi bo vozilo dnevno 60 vlakov.

Krstila je umirajočega prijatelja

Dijak Albert Kogler in njegova sošolka in prijateljica iz mladih let Sherley O'Neil iz San Franciscu v Kaliforniji sta prejšnji teden sklenila plavati daleč ven na morje, kot sta bila tudi prej že večkrat napravila. Ko sta bila že precej oddaljena od obrežja, je Albert, kot da bi nekaj slutil, rekel prijateljici: »Ustavi se tukaj. Ne bi hotel, da bi kak morský pes izkoristil to mirno morje in naju izne-nadil. Večraj so nedaleč od tukaj opazili tri velike morske pse.« Sherley je dala fantu prav in sklenila sta, da se vrmeta na suho. Ko sta plavala proti obrežju, je Sherley kar naenkrat zaslislala za seboj strašno vpitje. Ozrla se je in zgrozila. Morje je bilo vse krvavo. Albert se je obupno otepal. Zraven njega je mladenka z grozo opazila značilni rep in plavuti morskoga psa.

Prvi hip se je zbala, da bo od strahu izgubila zavest. Toda opogumila se je in približala prijatelju, ki je še vedno kričal in se skušal ubraniti pred morsko zverjo. Dekle je zgrabila fanta za roko ter ga prosila, naj ne vpije, da še bolj ne raz-

srdi morskoga psa. Tako je Albert tudi napravil in se skušal delati mrtvega. Trenutek nato je pes izpustil plen in se oddaljil.

Hrabra mladenka je razumela, da so prijatelju minute štete. Morski pes mu je bil skoro odnesel eno roko ter ga vsega obgrizel. Krvavel je na vso moč. Mladenka je kot dobra plavalca vlekla fanta proti obrežju ter ga z velikim trudom tudi spravila na suho. Umirajoči Albert ji je tedaj rekel: »Hvala ti, Sherley! Veš sem, da si se vsaj ti rešila.« In po kratkem presledku: »Mislim, na tvoje priporočilo...« Sherley je v hipu razumela, na kaj je

PASTIRČEK, 8. šte., zadnja v tem šolskem letu, JE IZŠEL

Albert misli. Pred dnevi mu je bila namreč, kot vneta katoličanka, govorila o svoji veri ter mu goreče svetovala, naj se pouči v katoliški veri. Zatajivši solze, ga je vprašala: »Albert, hočeš, da te krstimo?« Umirajoči se je nasmehnil ter z glavo pri kimal. Tedaj je deklica vzela v svojo dlan nekaj vode ter jo zliła na glavo umirajočega z obrednimi besedami. Kmalu nato je Albert umrl. Mladenka je tedaj izgubila zavest in morali so jo odnesti domov. Stevilni listi predlagajo, naj deklico odlikujejo z nagrado Carnegiejeve ustanove za hrabrost.

OBVESTILA

NA UPRAVI Katoliškega glasa je na razpologo posvečena molitev brezmadežnemu Srcu Marijinemu. (po 2 liri izvod.)

SHOD SLOV. DUHOVNIKOV V ZADEVI SINODE je sklican za torek, 26. maja, ob 15. uri v Marijanišče na Opčinah. Tja so povabljeni vsi slovenski duhovniki tržaške škofije, tudi taki, ki ne delujejo v openskem dekanatu. Svoje morebitne predloge naj prinesejo na shod spisane v kratkem jasnem, juridičnem slogu.

Jakob Ukma

RAVNATELJSTVO gimnazije-lliceja in učiteljskega s slov. učnim jezikom v Gorici obvešča, da traja rok za vlaganje prošev za vstopne izpite najkasneje do 3. junija. t. l. — Za tozadevna pojasnila je na razpolago tajništvo šole.

RODITELJSKI SESTANEK: Ravnateljstvo strokovne šole v Gorici vljudno vabi vse starše na roditeljski sestanek, ki bo v nedeljo 24. t. m. ob 10.30 v zbornici šole v ul. Randaccio. Ker bo to zadnji sestanek v tem šolskem letu, pričakuje, da ga bodo starši prav gotovo udeležili.

ROMANJE NA STARO GORO. Slovincijeva konferenca v Trstu organizirala romanje na Staro goro pri Cedadu in Kirmin k Roži Skrivnostni dne 2. junija. Navodila in vpisovanje v ulici Trento 2/1 nadstr. v dne 25., 26. in 27. maja od 10. do 20. ure. — Na romanje so vabljeni vsi slovenski verniki.

ROMANJE V EINSIEDELN. Za skupno tržaško-goriško romanje v Svico se je prijavilo nad 400 vernikov. Romanje se bo vršilo s posebnim vlakom, kakor je napovedano. Vlak se ustavi tudi v Nabrežini in v Trzinu. Odhod v petek 24. julija zvečer. Vsi romarji uredijo račune za stroške od 1. do 10. junija, in sicer tam, kjer so se vpisali.

STIRI MARIJINE PESMI na besede P. F. je uglasbil msgr. Stanko Premrl; razpolago so pevskim zborom v znanstvenih knjigarnah v Trstu in v Gorici. Pesmi naslednje: 1. Mati Kraljica - za mešani zbor; 2. Mogočna Mati - za mešani zbor; 3. Slava Materi Kraljici - za ljudsko petje; 4. Kraljica Slovencev - za mešani zbor.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici